

Híres kalandok, szerelmek, bűnesetek

Mailáth György országbíró meggyilkolása budavári palotájában

1883 március 29-ikén hajnali 1/6 órakor Berecz János urasági huszár rohanna futott le a budavári Mailáth-palota portásához s így szól hozzát: — Szaladjon rendőrrét, a kegyelmes úr megvan kötözve!

A portás ijedten magára kapott valami ruhát és a rendőrségre futott, onnan két rendőrrel tért vissza hamarosan. A rendőrök még ott találták Berecz Jánost a portásfülkében. Megkérdezték, hogy meghalt-e a kegyelmes úr és ezt a választ kapták:

— Azt már nem tudom, h. j. d. e. vagy meghalt. Én, amikor fölkelés után a dolgozószobába léptem, nyitva találtam az erkélyajtót; erre a nyitott ajtókon át benéztem a hálószobába és ott a földön megkötözve láttam a kegyelmes urat.

A két rendőr, a portás és Berecz János erre fölmentek a hálószobába és ott Mailáth György országbíró levét közeve, megkötözve, száját betömve és egy zsineggel megfojtva a földön találták úgy a előtt. Az arca alig lehetett ráismerni. Szederjes foltok, a megfulladás küszöbmeinek nyomai szédülték vonásait, a szemek borzalmas kifejezéssel álltak ki üregeikből. A halálnak hajnali 4—5 óra között kellett bekövetkeznie.

Az egyik rendőr értesítésére bizottság érkezett meg hamarosan a dísztéri palotába. Kozma Sándor főállománygyász, Székely Ferenc főügyész helyettes, Kriszt János törvényszéki bíró, Jenny királyi ügyész, Thaisz Elek főkapitány és még több rendőrségi és bírósági tisztviselő gyűlt össze abban a szobában, ahol az országbíró, a fővendégszobát elnökelt megfojtva találták.

A bizottság legelsőbb az konstatálta, hogy a szoba a legnagyobb rendben volt, erőszaknak sehol semmi nyoma nem látszott. Az ügy egészen érintetlen, csak a szőnyeg volt egy kissé gyűrődött, mintha rajta ült volna valaki. Az első pillanatban még azt konstatálhatták, hogy eltűnt az országbíró aranyórája és pénztárcája, mindazsal, ami benne volt.

A gyilkosság lefolyását ez a bizottság a következőleg konstruálta az első helyszíni szemlénél:

Megfojtották az országbíró

Először este, amikor Mailáth György országbíró le akart feküdni, a hálószoba közvetlen szomszédságában lévő fürdőszobából az ügy melletti fülkeajtón jöttek be a gyilkosok és hátsóról megragadva az országbíró, szájába kenőőt tömtek s azután hurkot vetve a nyakába, megfojtották. Ugyanazzal a zsineggel, amely összeszorította a torkát, kezét is összekötötték, még pedig olyan erősen, hogy a zsineg egészen bevágta a húst. Azonkívül a lábait is össze voltak kötve.

A gyilkosok borzalmas tettük után a mosdószobában megmosták véres kezüket és az ágylepedőben megtörölték. Azután a hálószobából a szalonba mentek, onnan a dolgozószobába hatoltak, amelyből erkély nyitott az Albrecht-útra. Az erkélyen egy vaskapocs segítségével vékony kötelet erősítettek meg, melyen oszimbókok voltak. Ezen bocsátkoztak le az Albrecht-útra.

As erkély alatt egy lányomban egy oseppeket találtak, éppen úgy az Albrecht-úton több véryomot. Ezenkívül találtak még az Albrecht-úton egy véres fekete keztyűt és egy ujjdonatú fanyelű konyhakést, amelynek pengéjén ugyancsak véryomok voltak.

Mailáth György Dísz-téri palotájának első emeletén lakott. Míg a másodikon veje, Pallavicini Ede őrnagy. Mailáth György és gyermekei előző nap Bécsbe utaztak és így az országbíró egyedül volt lakásán. Az estét Pallaviciniéknél töltötte, háromnegyed 11 óra lehetett, amikor onnan lejött, hogy lefeküdjék és ekkor történhetett a gyilkosság.

A padlón, a sima parketten semmiféle nyoma nem volt erősebb lépésű lábaknak. Lent, az erkély alatt, ahol a kötelet, melyen a gyilkosok leereszkedtek, megerősítették, finom homok volt. Ebben apró lábnyomokat találtak.

A királyt értesítik

A borzalmas gyilkosság híre természetesen villámgyorsan terjedt el a fővárosban és mindennél nagy megdöbbenést keltett.

A Budapesti Hírlap a déli órákban gyászkeretes különkiadásban jelentette a főváros közönségének a rémes hírt és Mailáth György országbíró rokonai és barátai a dísz-téri palotába siettek. De oda már akkor senkit sem bocsátott be a vizsgálóbíró. Az egész főváros gyászt öltött.

Trefort Agoston miniszter táviratozta meg a királyi párnak a rettenetes gyilkosság híret. Tisza Kálmán miniszterelnök nem volt idehaza és így ő értesítette az udvart a rémes eseményről. A király táviratilag felelt azonnal és azt kérte, hogy minden részletről haladéknélküli értesítsék. Erzsébet királyné elküldötte főudvarmesterét, Nopcsa bárót a bécsi Magyar Házba, hogy az oda érkezett hírekről értesítést vigyen.

Közben a Mailáth-palotában a rendőri bizottság tovább folytatta a vizsgálatot.

Berecz huszárt letartóztatják

A rendőri és törvényszéki bizottság legelsőbban Berecz János huszárt kérdezte ki. Berecz a kikérdezés alatt nagyon gyanusan viselkedett. Amikor a vérről volt szó: ijedten nézegette a kezét, mintha arról akart volna meggyőződni, hogy azon nem látható vér. Ez keltette az első gyanút, amelyet aztán alaposan növelt az, hogy a huszárt levén az utolsó, aki az országbírónál volt s közvetlen szomszédságában levén szobája, oszódlatos módon még sem hallott az éjszaka semmi neszt, semmi zajt.

Berecz Jánost, — aki különben csak hat hónapja volt az országbíró szolgálatában, — azonnal letartóztatták.

Azután Szabó Ferenc portást fogták vallatóra. Ő azt vallotta, hogy nem látott előző nap semmiféle idegen embert a palotába bejönni, vagy onnan távozni.

Annyi a legelső szemlénél bizonyosnak látszott már, hogy a gyilkosságot okvetlenül a házban járatos, a viszonyokkal ismerős emberek kellett elkövetnie, mert hiszen olyan időt választott magának, amikor az országbíró egészen egyedül volt otthon: észrevétlenül tudott a lakásba belopózni és tetteit abban a pillanatban hajtotta végre, amikor Mailáth György éppen ágyba akart feküdni.

A helyszíni szemlénél kitűnt az is, hogy az országbíró védekezett, de a küszöbön nagyon rövid lehetett, mert semmiféle rendetlenség sem volt a szobában tapasztalható, még az ügy mellett álló éjjeliszekrény nagy lámpája sem sérült meg.

A zsineget az országbíró nyakáról Kovács Imre

rendőrségi orvos vette le. A meggyilkoltnak szájasszélé az erőszakos kendőbetömés következtében véres volt, szintúgy vér ömlött ki az orrából és véryomok voltak a kezén, ahol a kötélt, melylyel megkötözték, bevágta a húst.

Valószínűnek látszott, hogy a gyilkosok előző este kapuzárás előtt lopóztak be a palotába, vagy hogy Berecz János, a huszár bocsátotta be és bujtatta el őket az országbíró lakásán.

Amikor Mailáth György le akart feküdni, hallhatta, hogy a lappangók feléje közelítenek és kiugrott ágyából. Erősen védhette magát, de a gazemberek hátrahöktették a kezét és így tehetetlenül vált. Azután nyelvét hátrahöktették egészen a gégejáratig, a nyakába vetett hurkot háromszor megcsavarták és az így legyőzött tehetetlen öreget odadobták az ágy elé.

A gyilkosok bevárták a halált, aztán feltárták az éjjeliszekrényt és kikutatták az országbíró ruhájának zsebeit. Megpróbálkoztak a dolgozószobában a Wertheim-szekrény felfeszítésével is, de ez nem sikerült. Erre magukhoz véve az aranyórákat, a kék tárcát, amelyben nagyobb összeg volt, a halott ujjairól lehúzták két aranygyűrűt és elmenekültek.

A meggyilkolt országbíró huszárján, Berecz Jánoson kívül a gyanu Mailáth Györgynek egy elbocsátott cselédjére hárult még. Minden jel azt mutatta, hogy házbeliek követhették csak el a gyilkosságot. Ott a halottasszobában Thaisz Elek főkapitány, hogy a szolgálók meg ne értsék, latinul így szól Kozma Sándor királyi főállománygyászhoz:

— Unus debuit esse hincindome. (Itt a házban kellett egynek lenni.)

A bizottság eltávozott a palotából és most már csak Tóth Gerő vizsgálóbíró maradt ott. Ő egész nap és egész este folytatta a vizsgálatot a helyszínen. Kihallgatta az összes családokat, de azok vallomása nem szolgáltatott semmiféle lényegesebb adatot. Az elfogott Berecz János huszárra vonatkozólag is csak annyit tudtak mondani, hogy soha sehol hosszabb ideig nem szolgált és félévvel előbb került az országbíró szolgálatába.

A vizsgálat egyik főmomentuma a Wertheim-szekrényre irányult; mert hiszen azt kellett meg tudni, vajjon raboltak-e abból valamit. Kiderült, hogy a gyilkosok hiába próbálkoztak a kasszával, nem boldogultak vele, bárha a kulcsát megszerették és azt el is vitték magukkal.

Berecz tagad

Berecz Jánost, az elfogott huszárt mindinkább súlyosabb gyanuokok terhelték. Zsarnay Győző kapitány ismételtén kihallgatta, de mindig eredménytelenül, mert Berecz egyre tagadott, sőt az első szemle alkalmával tanúsított zavartságával szemben viselkedése egyre bátrabb és öntudatosabb lett. Később éjjel is kihallgatták, de bizony ez a vallatás sem járt eredménnyel, mire visszakísérték ocellájába és külön fegyveres őrköt állítottak ajtaja elé.

Az országbíró holtteste ott maradt a lakásban, az ágyra tették, az összeszűroddott lábait kitűnyújtották és szallaggal átkötötték, a szemét lezárták, az ajkakat összenyomták és a holttest most már úgy feküdt ott, hogy rajta a küszöbön vagy haláltusa legkisebb nyoma sem volt észlelhető: az arca nyugodt volt, vonásai kismúltak és ujra felismerhetővé tették Mailáth Györgyöt. A boncolást is a palotában ejtették meg.

A meggyilkolt országbírórt eltemették. Beláthatatlan tömeg az utcákon, százával az Albrecht-úton fölfelé haladó fogatok, teljes számmal a minisztérium a koporsó körül és a gyászmenetben; a papság élén: Simor János hereceprimás, a halottasházban: a köztel kitűnősegei, élükön: József főherceg és Tisza Kálmán miniszterelnök... mindenütt gyász és igaz szomorúság... és a gyászleplek félhomályában gyászosan hangzott a „circum dederunt me...”

A gyilkosok nyomozása

A rendőrség közben lázas buzgalommal folytatta a gyilkosok után való hajszát. Bebizonyosodott immár, hogy Berecz Jánosnak bűntársai voltak. Bebizonyosodott az is, hogy Mailáth huszárja március 27-ikén este az Albrecht-úton hosszasan beszélgetett Spanga Pál facér urasággal, aki régebben Almássy György gróf szolgálatában állott és a gróf halála után a hágyatékából 1500 forint végkielégítést kapott. Azután Forgách Antal grófhhoz került huszárnak a nógrádmegyei kékkői várkastélyba. Spanga itt éjjelenként a várfalon át és a járhatatlanoknál hitt sziklákon keresztül járt a szeretőjéhez. A dologra úgy jöttek rá, hogy egyszer, amikor éjjel szükség volt rája, keresték, de nem találták. Reggelre pedig: ott feküdt az ágyában. Gyanusnak találták a dolgot, faggatni kezdték, mire ő megmutatta, hogy merra szokott éjjelenként a várkastélyból leszköni a faluba.

Ezért még nem bocsátották el; de később, amikor az urasági vadással összeszalkozott és fojtogatni kezdte ezzel a kiáltással:

— Megállj kutya, megöllek!...

és csak hat ember tudta megfékezni úgy, hogy guzsba kötötte és 48 óráig guzsba kötve tartotta: akkor a gróf sürgősen elbocsátotta.

Azóta élt Spanga Pál Pesten, állás nélkül, fácceran...

Szállásadóncje: özvegy Lászlóné azt vallotta a rendőrségen, hogy Berecz János, a meggyilkolt országbíró huszárja sokszor látogatta meg éjszakánként idején Spanga Pált és az utóbbi időben többször zárt ajtóknál mögött voltak együtt. Elmondotta a szállásadóné azt is, hogy a gyilkosság éjjelén Spanga Pál nem volt otthon; csak reggel tért haza, átöltözött, eltávozott s azóta eltűnt, minden holmijának hátrahagyása mellett...

Április elsejére Spanga Pál szeretőjét is kikutatta a rendőrség. Az Eszterházy-utca 6. sz. házában lakott. A lakást üresen találták. A lány elment hazulról és nem is tért többé vissza; hiába leste ott egy egész sereg detektív.

Ellenben jelentéseket kapott a rendőrség ezen és a következő napokon arról, hogy hol Cegléden, hol Szabadkán látták Spangát és a környékével alapján fel is ismerték; jelentkezett egy Weiner nevű vasuti felügyelő, aki Budapesten, a Gránátos-utcában találkozott vele... Mindez azonban nem vezetett igaz nyomára a körözött embernek... Spangát nem sikerült elfogni!...

A cinkosok: Spanga Pál, Pitély Miska, Jávor János

A belügyminiszter ezer forint jutalmát tűzött ki Spanga elfogatására; mire egyremásra jelentkeztek újabb és újabb tanúk, akik látták őt. Egy leány a Dob-utcában találkozott vele és meg is szólította:

— Ejnye, Pál, de meg van karmolva az arcod!

Ez március 29-én reggel volt, amikor a leány még nem tudhatott a gyilkosságról; viszont azt tapasztalta, hogy Spanga a megszólításra igen izgatott lett, kalapját melyen a szemébe huzta és szótlannul elietett...

Közben a rendőrség tovább kutatott a cinkosok után. Az egész város, de különösen Buda meg volt szállva detektívekkel és rendőrökkel. Berecz még mindig nem vallott, de rátaláltak egy urasági inasra: Pitély (Oláh) Miskára, a ki nek a gyilkosság előtti napon légyottja volt Spangával.

Tóth Gerő vizsgálóbíró letartóztatta Szabó Ferencet, a Mailáth-palota portását; de a vizsgálatot ez sem vitte előbbre: Spangát még mindig nyomozták...

Ellenben letartóztatták: Pitély Mihály és Jávor János urasági inasokat. Pitélyt néhány nappal előbb a rendőrségen kihallgatták és elbocsátották; viszont most kiderült róla, hogy amikor egy barátja azzal a hírrel jött hozzá, hogy Berecz mindent bevallott és őt is a gyil-

CORSO MA: KAMARA

Arjuna Ewers
Alraune
 regényének filmváltozata.
 A főszerepekben:
 Brigitte Helm, Paul Wegener.

Corinne Griffith:
A házasság mostohái
 (Tíz telv. filmregény)

Az első British-Dominions vígjáték:
A sziv generálisa
 (új stílus, új rendező, új színészek)

Arjuna Ewers
Alraune
 regényének filmváltozata.
 A főszerepekben:
 Brigitte Helm, Paul Wegener

10 OLCsó CIPŐ-NAP!

Raktárapasztás miatt saját készítésű, kiváló minőségű cipőink árát jelentősen csökkentettük!

Női trottórcipő	P 15 80-tól	Férfi fekete, box, varrott	P 19 80-tól
Női lakk, pános	P 17 80-tól	Férfi fekete, egész, tűzős	P 19 80-tól
Női füstszínű abbcipő	P 17 80-tól	Férfi lakk, reg.	P 26—-tól
Női bundacipő	P 24 80-tól	Női hócipő	kiváló minőségben
		Női lakkcsizma	

Jelen ajánlat csak november 18-ig érvényes!

GuliWer Cipőház, Rákóczi-út 1

kosságban részesnek mondotta: sírva fakadt és arra kérte barátját, hogy legyen segítségére a menekülésben. Erre aztán elfogták és a Fortunába szállították; ahol hiába faggatták azonban: *ő is, csak úgy, mint Berecs, nem tett beismerő vallomást.* Mégis: a vallomásaikban előfordult ellentétek igen terhes körülményt szolgáltatottak ellenük.

Jávor Pálról kiderült, hogy tudnia kellett a dolgról és pénzt kért Berecstől, meg Pityé Mihálytól. Őt ezért tartóztatták le.

Spanga Bécsben mulat!

Április hatodikán egy Holzer Lujza nevű nő látta és felismerte Spanga Pált Bécsben. A roszhírű nő azt valletta, hogy a Spangához hasonló ember két napig mulatott vele. Most meg látta Spanga arcképet és rájött, hogy az a Szabó Mihály nevű ember, akit vele a Wieden-fogadóban mulatott, csak Spanga Pál lehetett. Az arcképről a vendéglátó kapusa és a leghatározottabban felismerte az állítólagos Szabó Mihályt. Ez a Szabó Mihály légyottot is adott Holzer Lujzának a Fleischmarkt-on volt österreichischer Hof-ba, de nem jelent meg a randevun és azóta nem is látta senki Bécsben.

A bécsi rendőrség persze lázas tevékenységet fejtett ki, hogy Szabó-Spangának nyomára jusson, de hiába.

Itthon, a három vizsgálati fogságban volt ember: Berecs, Pityé és Jávor nem vallott semmit. Nagyon meg voltak törve mindhárom; de különösen Berecz; akiről a Fortunában való első kihallgatásakor már-már úgy látszott, hogy töredelmesen magába szállott és vallani fog. Berecsot lelki harcot vívott magában; de hirtelen felemelte összeláncolt kezét, letörölte könnyeit és határozottan, hangosan ezt mondotta:

— En ártatlan vagyok!

Ezt mondotta Pityé is, közben erősen hangszólóvá, hogy a gyilkosság éjjelen egy sípútea kávéházban mulatott; Jávor pedig azt, hogy éjjelen aludt ezen az éjjelen.

Spangát elfogták!

A rendőri nyomozás és a vizsgálóbíró munkája nem tudott tehát előbbre haladni; míg nem április 18-án este háromnegyednyolckor Spangát egy pozsonyi hírhedt házban egy rendőrmester elfogta. Spanga ekkor háromszor magára lött; sebbe azonban nem volt halálos és erős fedezet alatt kórházba vihették.

Spanga elfogatásának részleteit; Spanga, Berecs és Pityé beismerő vallomását és a Fortuna udvarán történt hármasság történetét holnap mondom el.

Faragó Jenő.

— Bethlen Gábor országalkotó politikája. Makka Ernő, a világháborúban hősi halált halt kolozsvári professzor még 1914-ben írta meg munkáját Bethlen Gábor erdélyi fejedelméről s a munka második kiadását most jelentette meg az országos Bethlen Gábor-ünnepségek intézőbizottsága. Makka Ernő munkája a legantikusabb történetek szerint is a legkitünőbb Bethlen-tanulmány, amelyhez először Lukinich Imre egyetemi tanár, az Akadémia tagja írt.

— Csak ezen a napon. Holnap, pénteken. Őn ki lesz ruházva 100 pengőért László Sándor Féraruhaüzletben, Rákóczi-út 50. Mert ezért kap 1 divatos férföltönyt, 1 férfi átmeneti felöltőt Doubl kelméből és 1 férfi fekete télikabátot bársonygalérral, mesteri szabással, kifogástalan kivitelben. A cég nem a haszon elérése érdekében, hanem főcélja a jó hírnév kiépítése és ezért a vevő többet kap, mint amit remélt. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét ezen olcsó vásárlási lehetőségre.

— Ki tud jobbat adni. Francia harisnyánál, Anderson-ingeknél, Pownes-keztükknél olcsón! Csak Spira és Beregi cég, Kossuth Lajos-utca 15. De csak most!

— Megnyílik a negyedik párhuzamos rádiótanfolyam az Orion Rádió Iskolában. Az Orion Rádió Iskola vezetősége a nagyszámú újabb jelentkezők részére megszervezi a negyedik párhuzamos tanfolyamát Budapest, V., Vadász-utca 31. szám alatti helyiségében. A tanfolyam minden pénteken az esti órákban (19.30—21.30) lesz megtartva. Az előadásokat tartja dr. Tomás Iván posta műszaki tanácsos, műegyetemi meghívott előadó, a postakísérleti állomás vezetőhelyettese. A tanfolyam november 15-én kezdődik. A harmadik párhuzamos tanfolyam a hónap 8-án kezdődik, előadó Zakariás János. Azoknak az érdeklődőknek, akik a tanfolyamot nem látogathatják, az iskola vezetősége szívesen küldi meg kiadványait. Az összes tanfolyam és minden kiadvány teljesen díjmentes.

— Házaság. Hauser Olga és Bartók László 6-án házasságot kötöttek. (Mindenki külön értesítés helyett.)

— Komoly bajoknak lehet okozója a rossz emésztés, gyomorszávitulmány, rendszeren belműködés. Reggelként éhgyomorral egy pohár langyos Hunyadi János természetes keserűvíz rendbehozza szervezetedet működését.

— Bajtársi összejövetel. A volt m. kir. déli 32. honvédegyezred tagjainak idel utolsó összejövetele november 9-én este 8 órakor lesz a Rákóczi-út 29. sz. alatti Kovacevics-vendéglő külső termében.

SPORT

Az asztali tenniszvilágbajnokság előjátéka ma este játszódik le Stettinben a magyar Glanz és a svéd Bülow között

Berlin, nov. 5. (Saját tudósítónktól.) A német fővárosban lázasan készülnek a decemberi asztali tenniszvilágbajnokságra, amelyet olyan keretekben akarnak megrendezni, hogy a résztvevő nemzetek képviselői még sokáig megemlegessék a Berlinben töltött napokat. A német szövetség — bár óriási érdeklődésre tarthat számot — már most huszezer márkát tartalékol a túlküldésokra. Ez bizonyítja legjobban, hogy a németek a fogadtatást és versenyrendezést valóban világbajnoki színvonalon akarják végrehajtani.

× Ma este előki ülést tart az MLSz. A tárgysorozat legérdekesebb száma az uruguayi világbajnokságon való részvételünk. Az előjelekből ítélve, csöppet sem lehet kétséges, hogy lemondjuk a szereplést, mert annak semmiféle értelme nem volna. Uruguay úgy látszik csak „házi“ versenyt rendezhet, mert az összes komoly európai nemzetek lemondtak már. Nem fog segíteni rajtuk az sem, ha diplomáciai úton próbálnának nyomást gyakorolni az „öreg“ Európára.

Olimpiai birkózóbajnok is szerepel a Budapest-Nürnberg viadalon

(Saját tudósítónktól.) A „nürnbergi hét“ egyik előkelő eseményének ígérkezik a vasárnapi Nürnberg-Budapest városközi birkózóviadal. Nürnberg város csapata egyike Németország bajnokcsapatának. A kitűnő együttesben szerepel

Leucht, az amszterdami olimpia légsúlybajnok, akinek káprázatos technikáját a szakértők már akkor megcsodálták, de itt lesz Lemmermann, Dél-németország bajnoka is, aki pár héttel ezelőtt Urbánt, a cseh óriást, bámulatos könnyedséggel győzte le.

Budapest színeit Vargha Béla dr. szövetségi kapitányi intenciója szerint a következők képviselik:

Gyarmati Testvérség, Magyar MTK, Kárpáti UTE, Matura MTE, Tunyoghy FTC, Szabó MAC és Badó FTC.

A vasárnapi délnémet-magyar birkózóküzdelmek este 8 órakor a régi képviselőházban kerülnek döntésre.

× Az ifjúsági bokszbajnokságok folytatódásos küzdelmei, a könnyű-, közép- és nehézsúlycsoportok elődöntői ma este 8 órától kezdődően kerülnek döntésre a sportarénában.

Off side...

Reparáció. Az őszintendő utolsó nagy úszóeseménye az osztrák-cseh úszó- és vízpolóközvetlem, december elsőjén lesz. A vízpolómérkőzés vezetésére egyhangúan Komjádi Bélát, a magyar csapat kapitányát kérték fel. Ez a fellézés annál inkább személetes, mert Komjádi tudvalóan nem szerepel ama 16 legkiválóbbnak tartott bíró között, akiket a nemzetközi szövetség legutóbb Londonban üyenneknek patentvizított. Komjádi ekkor érthetően nagy sérelem érte, de — amint látszik, — a valóságos élet nem akceptál semmiféle „papírformát“ és még alig száradt meg a tinta a hírhedt londoni listán, Komjádit máris rehabilitálták — az osztrákok és a csehek.

Új gyorsúszócsillag tűnt fel a diákok versenyén

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután az Eötvös-reál és a Kemény Zsigmond-reál rendezte nagy érdeklődéssel váró úszóversenyét. Mintha egy Európa-bajnokságról lett volna szó, annyira megszállták a diákok hozzátartozói a Rudas-uszodát, ahol izgalmasabbnál izgalmasabb küzdelmek „zajlottak“ le. A legszebb eredményt Schaller (Eötvös reál) érte el, aki a 100 m-es gyorsúszásban 1:05.8 mp-es kitűnő idővel győzött. Szenzációs eredményt a legnagyobb könnyedséggel érte el, amit legjobban igazol az, hogy mögötte Császár 12 mp-cel rosszabb idővel úszta végig a félórát, amely 60 cm-rel hosszabb, mint 100 méter.

A ping-pong világbajnoki torna előjátéka ma este fog lezajlani Stettinben, ahol az extraklassz svéd Bülow fog mérközni a jelenleg Berlinben élő Glanz Sándorral, a magyar világbajnoki csapat tagjával. Ennek a küzdelemnek az előkészítetel is felette nagyarányúak voltak.

Már legnapra minden jegy elővételben elkel, úgy hogy a szenzációsnak ígérkező játék közönségcsikere már teljesen biztosítva van. Bizonyára a sportbeli siker — remélhetően magyar győzelem — sem fog elmaradni.

× A honvédelmi miniszter a MESE-hez. Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a MOVE Egri Sport Egylet üdvözlésére a következő választ küldte: „A MESE elnökségének, Eger. A MOVE Egri Sport Egylet nevében hozsám juttatott meleg üdvözlőketek köszönöm. Teljesen tisztában vagyok azzal a nagy nemzetnevelő munkával, amelyet a sport, különösen a tömegsport ápolásával foglalkozó egyesületek kifejtének és biztosíthatom a MESE-t, hogy a tömegsport fejlesztését célzó munkásságban mindenkor számíthat rám. Hazafias üdvözléssel: Gömbös.

Autó és moto

* Megjelent „Az Urvezető“ új, párisi száma. A magyar autósaklapirodalom nagyszámú olvasóközönségének kétségtelenül egyik legkedveltebb lapja „Az Urvezető“ most jelentette meg új számát, amelynek kitűnő tartalma és megszozott, közismert, díszes kiállítása megérdemli a legnagyobb dicséretet. Alapos és érdekes párisi cikkek közül, különösen Nagy Géza kiváló karosszériakonstruktőrünk cikke érdemel említést a párisi karosszériadiávitól, továbbá Sassonoff Illy cikke, az „Ázsiai autós állapotokról“, a Svábhgyi verseny tíz évének a versenyzők eredményei szerinti kimutatása, motoros tanácsadó, sok apró cikk és bő hírvonat, stb. Az Urvezető címlapján ez alkalommal Stuck fényképét közli, amelyet Európa nagy versenyzője, a Hegyek Királya az olvasóközönségnek dedikált.

Lóspori

× Káposztásmegyéri löversenyek. A Pestvidéki Versenyegylet novemberi mitingjének harmadik napján igazán nem látszott meg hogy a szezon legvégén vagyunk. Úgy a megjelent közönség nagy száma, mint a nyújtott sport jó-sága megeafolták ezt. A napot megnyitó akadályversenyt az Isselkuts tréner által kitűnő steplerről kiképzett Nesze nyerte, amelyen Steczák igen szép lovaglást produkált. A gátversenyt Ki tudja nyerte, nagy meglepetést kelte. Lovasát, Fetting Károlyt, aki versenyközben egyik lovasztársát tetteleg bántalmazta, 500 pengő pénzbírsággal sújtották és ez évben eltiltották a lovaglástól. A hadseregi gáthendikep, mint előre várható volt, Fuligula zsákmánya lett. A háromévesek gáthendikepje a két legesélyesebb ló: Öreg Toncsi és Nebulónak a versenyből való kiválása után nagy meglepetéssel Kinas (Kovács M.) győzelmével végződött. A nyertes ellen emelt óvatst, mint alaptalant, a versenyintézőség visszautasította. A kétévesek versenyét gróf Batthyány Elemér Akos nevé menje nyerte, amely az árverésen az Eichdorn-istállól tulajdonába került elég olcsón. A napot befejező welter hendikep holtversenyyel végződött Madár és Basahara között. A legközelebbi verseny nap november 10-én, vasárnap lesz.

× A november 17-iki káposztásmegyéri pótversenynap, azaz az idei szezon legutolsó napján, a proposíciók szerint lesz egy akadály, két gát- és négy síkverseny.

× Selmezy László százados, aki évekip a magyar úrlovasok sampionja volt, a jövő esztendőben már nem lovagol többé versenyekben.

Öt éve Párisban élő urileány

FRANCIA

ÓRÁKAT AD

Levélcím: Baranyay, Tárnok-u. 18, Vár

RÁDIÓ

A mai és holnapi rádióműsor
Céttörték, november 7.
Budapest

4.00: Rádió Szabad Egyetem. 1. Nyiltsnyay-dalok. Előadja: Ifj. Toronyi Gyula Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. Bevezetőt mond Major Ervin, a Nemzeti Zenede tanára. 2. Ottlik László dr. egyetemi tanár előadását „Marxizmus és munkaszervezet“. 3. Nyiltsnyay-dalok. Előadja: Ifj. Toronyi Gyula Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. Utána: Pontos előjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. Lenck Jenő dr. miniszteri osztálytanácsos: „A tagosításról.“ — 5.45: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. — 7.00: Gyorsírási tanfolyam (Szabey Géza). — 7.35: Angol nyelvoktatás (J. Thompson). — 8.00: Löversenyeredmények. — 8.10: Erkel-emlékest. Közreműködnek Sándor Erzsébet kamarakézesnő, a m. kir. Operaház örökös tagja és Laurisn Lajos, a m. kir. Operaház tagja, a m. kir. Operaház tagjából alakult férfiak és zenekar. Bevezetőt mond Papp Viktor, a rádió zenei tanácsosa. Vezényel Berg Ottó karnagy. 1. Himnusz. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Papp Viktor. 3. Ária a „Bánk bán“-ból. Előadja Laurisn Lajos. 4. Tiszaparti jelenet a „Bánk bán“-ból. Előadja Sándor Erzsébet. 5. Ária a „Bánk bán“-ból. Előadja Laurisn Lajos. 6. Honvédtakaró a „Névtelen hősök“-ből. Előadja a m. kir. Operaház tagjából alakult férfiak. 7. Duett az „István király“-ból. Előadja Sándor Erzsébet és Laurisn Lajos. 8. Ünnepi megnyitó. — Utána, körülbelül 9.30: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés hírek. Majd: Gramofonhangverseny. 1. Lehar: Cigányzenelem — keringő (International Concert Orchestra). 2. Mario: Santa Lucia Luntana (Gigli). 3. Tosti: Luna d'estata (Rosa Ponnelle). 4. Bridge: Nolette (Virtuoso String Quartett). 5. Serrano: Alma de Dios (Tito Schipa). 6. Kreisler: Fair Rosemary (Fritz Kreisler). 7. Donizetti: Kedvesem... O Fernando... (Sigrid Onegin). 8. Schubert: Ave Maria (Anday Proiska). 9. Meyerbeer: Fáklyatánc (Berlini áll. Opera zenekara). 10. Respighi: Nebbia (Fleta). 11. Dett: Juba tánc (New Light Symphony Orchestra). 12. Kálmán: A csilgók hercegőné — „Bécsi zene“ (R. Tauber). 13. Beccs: Capri emlék (De Groot and the Piccadilly Orchestra). 14. Rimsky-Korsakov: Sadko — hindu dal (Maria Kurenko). 15. Grainger: Londonderrv dala (New Symphony Orchestra). 16. Czibulka: Stefánia-gavott (Fedy Kaufmann és zenekara). 17. Jolson: There's a Rainbow Round my Shoulder (Al Jolson). 18. Roxy: Illat kísérő... (Otto Neumann). 19. Myddleton: Down South (Katonazenekar). 20. Garay: Valami van magában (Sebő Miklós). 21. When Das Is Done (Frank Ferras Trio). 22. Vitall: Chaconne (Yellí D'Árany).

Péntek, november 8. Budapest

9.15: A magyar női vonóesélyes hangversenye. (Rozsonyi-Szerény-Bartók-Ubrich). 1. Schubert: D-moll vonóesélyes négy tételben (A hálál és a lányka). 2. Haydn: C-dúr vonóesélyes. Op. 33. No. 3. négy tételben (Madárkvarteret). — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. Gömböszérák. — 3.00: Párisi Árak és Ártolyamhírek. — 3.45: Fulton-rendszerű káptávitel. — 4.20: Józsa Rezső meséi a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés hírek. — 5.10: Megyeri Ella felolvasása: „A fehér sas országában.“ — 5.45: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye Vezényel Berg Ottó karnagy. Puccini-hangverseny. 1. Tosca. 2. ábránd. 2. Glanz Schickl — ábránd. 3. Manon Lescaut — ábránd. 4. Bohémélet — ábránd. — 6.50: Lukinich Imre dr. egyetemi tanár előadása: „Bethlen Gábor születésének 300 éves évfordulója.“ — 7.25: Somogyi Szilveszter dr. Szeged város polgármesterének előadása: „Szeged múltja és jelene.“ — 8.00: Népszimfő-előadás a Studióból. „A gyimesi vad-virág.“ Népszimfő három felvonásban. Irta Gheczy István. Bevezetőt mond Paulini Béla. Rendezi Hegedűs Tibor, a Vízszínház rendezője. — Utána, körülbelül 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Feljes-szalónzenekar, az Ostendejazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávészől.

— Titokzatos villanyrombolók garázdálnak Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhelyről jelenti tudósítónk: A szerdára virradó éjjel a város nagy része sötétségbe borult, mert ismeretlen tettesek a villanyvezeték drótjait több helyen elvágták. Mult pénteken fedezték fel először, hogy titokzatos kezek állandóan rongálják a városi villanyvezeték hálózatát. A megismétlődő garázdálkodások tettesének kiderítésére széleskörű nyomozást indított a rendőrség.

— Lezuhant a patakba és szörnyethalt. Egerből jelenti tudósítónk: Felnémet közsgében Kóros Bertalan 76 éves öreg gazda a kocsmából hazafelé tartva, erősen ittas állapotban átváltott a patak korlát nélküli hídján, megtántorodott és lezuhant a híd alatt mélyen folyó patakba, amelynek sekélyes vizéből kiálló kődarabok halálrazúzták.

— Olót nyelt egy életunt varróleány. Egerből jelenti tudósítónk: Lukács Juliska 19 éves varróleány a közeli Kács faluban lenyelt egy fél ollót, hogy így vessen véget életének. Az irgalmaskórházában vették ápolás alá a varróleányt, akinek állapota nem veszélyes és pár nap múlva elhagyhatja a kórházat.

— Megjelent a Zsidó Évkönyv. Vaskos kötetben, érdekes, sok oldalú tartalommal és izlées kiállításban megjelent Kecskeméti Vilmos szerkesztésében a Zsidó Évkönyv III. évfolyama. A magyar zsidó közélet vezető férfainak cikkeit, művészek visszaemlékezéseit, a zsidó kulturális élet fontosabb megnyilatkozásait közli az illusztrációkkal gazdagon díszített évkönyv, amely méltóan sorakozik a hasonló célú kiadványok mellé. Gazdag tartalmából kiemeljük Herczeg Ferenc, Kohner Adolf báró, Ripka Ferenc, Glücksthal Samu dr., Hevesi Simon dr., Papp József dr., siogárdi Zöld Márton, Kosma Andor, Kóbor Tamás, Feleki Sándor, Baracs Marcell dr., Felner Leó cikkeit.